

Vaše značka SMO/176482/19
Sp. zn. 7689/2018/VOP/JS
Č. j. KVOP-36890/2019
Datum 16. srpna 2019

Vážený pan
Ing. Tomáš Macura, MBA
primátor
Magistrát města Ostravy
Prokešovo nám. 1803/8
729 30 Ostrava

Vážený pane primátore,

znovu se na Vás obracím v souvislosti s průzkumem veřejného mínění, který proběhl ve vybraných částech statutárního města Ostravy v září a říjnu 2018 (dále také „průzkum“). Výzkum se týkal plánované výstavby tramvajové trati v Ostravě-Porubě a provedla jej společnost STEM-MARK, a. s.

Děkuji za Vaše vyjádření k otázkám, které jsem Vám zaslala v dopise z března 2019. Po pečlivém prostudování celého případu považuji za důležité uvést následující.

Nezpochybnuji Vámi zvolenou cestu provedení průzkumu veřejného mínění jako nástroje ke zjištění názoru veřejnosti k připravovanému projektu. Oceňuji, že město v rámci průzkumu dbalo na reprezentativnost jednotlivých složek obyvatelstva dotčených obvodů a průzkum nechalo provést na větším počtu respondentů, než bývá obvyklé.

Současně však musím odmítnout Vaše tvrzení, že „je obecným pravidlem, že u sociologických průzkumů bývá stanovena horní věková hranice v rozmezí 65-70 let“. Omezení horní věkové hranice není u obecných průzkumů veřejného mínění běžné¹ a nemělo by sloužit k vyloučení skupiny obyvatel vymezené věkem z možnosti vyjádřit svůj názor v průzkumu.

Omezení horní věkové hranice respondentů průzkumu považuji za nepřijatelné, mají-li být výsledky průzkumu pro město klíčovým ukazatelem postoje obyvatelstva k projektu nové tramvajové trati. Město tímto rozhodnutím vzalo občanům starším 75 let možnost vyjádřit svůj názor v průzkumu, a tím případně i ovlivnit jeho výsledek.

Aktivní občanská společnost napříč generacemi, která se zajímá o projekty, jež mohou ovlivnit jejich každodenní život, je zcela jistě v zájmu města. Občanská aktivita seniorů je důležitou součástí aktivního stárnutí. Podpora aktivního stárnutí je v souladu s Národním

¹ Například takřka všechny standardní výzkumy Centra pro výzkum veřejného mínění pod Sociologickým ústavem AV ČR, v. v. i. (<https://cvvm.soc.cas.cz/cz/>).

akčním plánem podporujícím pozitivní stárnutí² a příslušným dotačním programem Moravskoslezského kraje.³

Diskuse s obyvateli v rámci besed a prezentací považuji za vhodný nástroj, jak obyvatelům města představit projekt tramvajové trati a reagovat na jejich připomínky a názory. Nemůže ale seniorům starším 75 let nahradit možnost vyjádřit svůj názor v průzkumu, podle kterého město vyhodnocuje postoje obyvatelstva k tramvajové trati.

Vážený pane primátore, vzhledem k výše uvedenému si dovoluji statutárnímu městu Ostravě doporučit,⁴ aby do budoucna nepřistupovalo k omezení horní věkové hranice jím zadávaných průzkumů veřejného mínění, ledaže by pro takové omezení mělo zdůvodnění spočívající v povaze a účelu průzkumu.

Případ tím uzavírám.

Děkuji Vám za spolupráci.

S pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

2 Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 dostupný zde https://www.mpsv.cz/files/clanky/20851/NAP_311214.pdf.

3 Podmínky Programu na podporu zdravého stárnutí v Moravskoslezském kraji na rok 2019 dostupné zde https://www.msk.cz/cz/verejna_sprava/podminky-programu-na-podporu-zdraveho-starnuti-v-moravskoslezskem-kraji-na-rok-2019-pzs-122667/.

4 Ve smyslu § 21b písm. c) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.